

Sijoitussuunnitelman hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 14.12.2023 § 369
60/02.03.03/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1) hyväksyä liitteenä olevan uuden sijoitussuunnitelman, joka korvaa voimaan astuessaan yhteisen kirkkoneuvoston 10.12.2020 hyväksymät sijoitustoiminnan ohjeet.

2) , että uusi sijoitussuunnitelma astuu voimaan 1.1.2024 alkaen sillä edellytyksellä, että yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksessaan 14.12.2023 seurakuntayhtymän perussäännön, taloussäännön, hallintosäännön sekä hautainhoitorahaston säännöt sijoitustoimintaa koskevien pykälien osalta yhteisen kirkkoneuvoston esittämässä muodossa.

3) todeta, että mikäli päätöskohtaan 2 kirjatut edellytykset uuden sijoitussuunnitelman voimaan astumisesta eivät täytyisi, sovelletaan seurakuntayhtymän sijoitustoiminnassa nykyisiä sijoitustoiminnan ohjeita toistaiseksi.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kahdeksan puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi kokouksessaan 10.12.2020 seurakuntayhtymälle uudet, nykyisinkin edelleen voimassa olevat sijoitustoiminnan ohjeet. Kyseiset ohjeet oli laadittu tilanteessa, jossa valtaosa seurakuntayhtymän rahavarojen sijoituksista oli edelleen sijoitettuina erilaisten strukturoitujen sijoitustuotteiden kautta, korko- ja osakesijoitusten muodostaessa ainoastaan pienen osa sijoitusvarallisuudesta.

Strukturoidut sijoitukset luokitellaan yleisesti käytössä olevan tulkinnan mukaan vaihtoehtoisin sijoituksiin. Kuitenkin sijoitustoiminnan ohjeissa vaihtoehtoisten sijoitusten osuus perusallokaatiossa oli merkitty vain 15 prosentiksi koko rahavarojen sijoitusvarallisuudesta. Sijoitusneuvottelukunta toikin yhteisen kirkkoneuvoston päätettäväksi myöhemmin vuonna 2021 tulkinnan, jonka mukaan vanhojen strukturoitujen sijoitusten ei nähty kuuluvan sijoitustoiminnan ohjeiden kirjausten piiriin, vaan sijoitustoiminnan ohjeet käsittelivät ainoastaan seurakuntayhtymän muuta rahavarojen sijoitusvarallisuutta.

Sijoitussuunnitelman laadintaprosessi

Sijoitusneuvottelukunta päätti hallintojohtajan esityksestä keväällä 2023 käynnistää valmistelut uusien sijoitustoiminnan ohjeiden laatimiseksi. Voimassa olevissa ohjeissa oli havaittu vuosien aikana useita epä johdonmukaisuuksia ja ilmauksiltaan

epätarkkoja muotoiluja, joten ohjeet päätettiin laatia kokonaan uusiksi aiempien ohjeiden päivittämisen asemesta. Samassa yhteydessä ohjeiden nimi päätettiin muuttaa sijoitussuunnitelmaksi, sijoitustoiminnassa yleisesti käytössä olevan termin mukaisesti.

Hallintojohtaja päätti viranhaltijapäätöksellään § 23 / 5.6.2023 hankkia sijoitussuunnitelman laadintapalvelun Suomen Sijoitussuunnittelu Oy:ltä. Samaan kokonaisuuteen kuuluva Suomen Sijoitustutkimus oli aiemmin toiminut Helsingin seurakuntayhtymän konsulttina varainhoitopalveluiden kilpailutuksessa.

Sijoitussuunnitelman varsinainen laadintaprosessi käynnistettiin kesäkuussa 2023 toteuttamalla sijoitusneuvottelukunnan suunnittelema kysely yhteisen kirkkoneuvoston jäsenille. Kyselyssä pyydettiin yhteisen kirkkoneuvoston jäseniltä näkemyksiä muun muassa seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. *Mitä seurakuntayhtymän sijoitustoiminnassa tulisi ottaa huomioon?*
2. *Kumpi seuraavista on tärkeämpää seurakuntayhtymän sijoitustoiminnassa:*
 - a. *tehdä sijoitustoiminnalla mahdollisimman korkeaa tuottoa, joka mahdollistaa erilaisten vaikuttamistoimenpiteiden tekemisen omassa toiminnassamme.*
 - b. *tehdä vaikuttamistoimintaa sijoittamalla vastuullisiin sijoituskohteisiin myös tilanteissa, joissa tuotot jäävät ensimmäistä vaihtoehtoa pienemmiksi.*
3. *Kumpi seuraavista on tärkeämpää seurakuntayhtymän sijoitustoiminnassa:*
 - a. *seurakuntayhtymän sijoitukset tuottavat pitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvin, vaikka salkun arvo heilahtelisi välillä enemmän.*
 - b. *seurakuntayhtymän sijoitukset kehittyvät vakaasti, vaikka tuotto jäisi pienemmäksi kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa.*
4. *Mitä seuraavista toimialoista tulisi ensisijaisesti pyrkiä välttämään seurakuntayhtymän sijoitussalkussa:*
 - a. *aseteollisuus*
 - b. *tupakkateollisuus*
 - c. *aikuisviihdeteollisuus*
5. *Mitä seuraavista vastuullisen sijoittamisen suuntauksista tulisi painottaa eniten seurakuntayhtymän vaikuttavuussijoituksissa:*
 - a. *uusiutuvat energiamuodot*
 - b. *ilmastonmuutoksen torjunta yleisesti*
 - c. *vastuullisen yritystoiminnan rahoittaminen ja kunnollisten työpaikkojen luominen kehittyvissä maissa*
 - d. *hyvinvointi ja terveys*
 - e. *koulutus*
 - f. *YK:n kestävän kehityksen periaatteiden mukaiset sijoitusmuodot yleisesti*
6. *Minkä seuraavista tulisi ensisijaisesti käynnistää Helsingin seurakuntayhtymän aktiiviset vaikuttamistoimet suhteessa seurakuntayhtymän käyttämään sijoitusrahastoon sisältyvään yritykseen:*
 - a. *yritys tuottaa suurissa määrin kasvihuonepäästöjä / luokitellaan korkean hiili-intensiteetin yritykseksi*
 - b. *yritys syyllistyy YK:n Global Compact -rikkomukseen*
 - c. *yritys harjoittaa epäilyttävää veropolitiikkaa, pyrkien esimerkiksi minimoimaan positiivisen, hyvinvointiyhteiskunnan mahdollistavan verojalanjäljen*

Sijoitusneuvottelukunta käsitteli saadut vastaukset elokuussa 2023, huomioiden ne sijoitussuunnitelman jatkovalmistelussa. Samassa yhteydessä sijoitusneuvottelukunta kävi Sijoitussuunnittelu Oy:n konsultin johdolla periaatteellisen ja laajan keskustelun uuteen sijoitussuunnitelmaan tehtävistä pääkirjauksista, koskien muun muassa asetettavaa tuottotavoitetta, hyväksyttävää riskitasoa sekä sijoitusten neutraaliallokaatiota. Edelleen sijoitusneuvottelukunta muodosti myös käsitystään siitä, missä määrin kiinteistösijoitusten tulisi näkyä sijoitussuunnitelmassa.

Sijoitussuunnittelu Oy laati syksyn aikana ehdotuksen uudesta sijoitussuunnitelmasta. Sijoitusneuvottelukunta käsitteli luonnosta ensimmäisen kerran kokouksessaan 25.10.2023, tehden siihen tiettyjä tarkennuksia ja muutoksia.

Täydennetty luonnos lähetettiin marraskuussa 2023 kommentoitavaksi seurakuntayhtymän kolmelle suurimmalle (sijoitusmäärissä mitattuna) varainhoitajalle sekä sijoitusneuvottelukunnan jäsenille. Varainhoitajien ja sijoitusneuvottelukunnan jäsenten täydennys- ja muutosehdotukset käsiteltiin sijoitusneuvottelukunnan kokouksessa 22.11.2023. Samassa yhteydessä sijoitusneuvottelukunta päätti lopullisesta ehdotuksestaan uudeksi sijoitussuunnitelmaksi, esitettäväksi yhteiselle kirkkoneuvostolle. Sijoitusneuvottelukunta esittää, että uusi sijoitussuunnitelma astuisi voimaan 1.1.2024 alkaen, kumoten samalla nykyisin voimassa olevat sijoitustoiminnan ohjeet.

Merkittävimmät muutokset

Kuten edellä on kuvattua, rakennettiin uusi sijoitussuunnitelma kokonaan uuteen muotoon. Tästä syystä asiakirjan sisällysluettelo, rakenne ja sisältö poikkeavat merkittävästi nykyisin voimassa olevista sijoitustoiminnan ohjeista. Vertailtavuuden vuoksi voimassa olevat sijoitustoiminnan ohjeet esitetään tämän pykälän liitteenä.

Sijoitussuunnitelma haluttiin rakentaa niin, että myös kiinteistösijoitusten osuus on keskeisesti mukana sijoitussuunnitelmassa, vaikka asiakirja toki käytännössä suurelta osin ohjaakin nimenomaan rahavarojen sijoituksia. Sijoitussuunnitelman luku 1 kuvaa sijoitusvarallisuuden jakautumista rahavarojen sijoituksiin ja kiinteistösijoituksiin, ja toisaalta kolmeen erilliseen sijoitussalkkuun: seurakuntayhtymän sijoitusvarallisuus, hautainhoitorahasto sekä testamentti- ja lahjoitusvarat.

Sijoitussuunnitelman luvussa 2 viitataan sijoitustoimintaa keskeisesti ohjaaviin säännöksiin. Säännöstekstit on ajantasaistettu vastaamaan kirkkolainsäädäntöön sekä seurakuntayhtymän omiin sääntöihin tehtyjä muutoksia. Säännöslainaukset seurakuntayhtymän perussäännön, taloussäännön, hallintosäännön sekä hautainhoitorahaston sääntöjen osalta on tehty yhteisen kirkkoneuvoston yhteiselle kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi esittämistä sääntöluonnoksista. Mikäli yhteinen kirkkovaltuusto ei päättäisi hyväksyä edellä mainittuihin sääntöihin esitettyjä sijoitustoimintaa koskevia kirjauksia kokouksessaan 14.12.2023, tulee sijoitussuunnitelmaa tämän osalta päivittää tammikuussa 2024. Tällöin nykyisiä sijoitustoiminnan ohjeita sovelletaan toistaiseksi siihen saakka, että muuttuneita säännöskirjauksia vastaava päivitetty versio sijoitussuunnitelmasta on hyväksytty yhteisessä kirkkoneuvostossa.

Sijoitussuunnitelman luku 4 kuvaa kiinteistösijoitusten osuutta seurakuntayhtymän sijoitustoiminnasta. Sijoitussuunnitelmaa tullaan tarkentamaan vuoden 2024 aikana sijoituskiinteistöihin liittyvien linjausten osalta sijoituskiinteistöjen niin sanotun korijaon sekä yksityiskohtaisten sijoituslaskelmien valmistuttua. Sijoitusneuvottelukunta piti joka tapauksessa tärkeänä, että uusi sijoitussuunnitelma otetaan jo tässä vaiheessa käyttöön nyt esitetyssä muodossaan, koska suunnitelmaan tehdyt kirjaukset rahavarojen sijoituksia koskien vastaavat nykyisiä sijoitustoiminnan ohjeita paremmin vallitsevaan markkinatilanteeseen, mahdollistaen näin nykyistä paremman tuoton tavoittelun.

Luvussa 5 kuvataan rahavarojen sijoitusten tuottotavoite ja sijoitushorisontti. Pitkän aikavälin tuottotavoitteeksi on asetettu inflaatio + noin 3-4 % (keskimäärin yli ajan). Inflaation ollessa keskimäärin noin 2 %, on nimellinen tuottotavoite noin 5-6 %. Nykyisissä sijoitustoiminnan ohjeissa pitkän aikavälin reaaliuottotavoitteeksi oli määriteltä 2-3 %, eli hieman nyt määriteltä uutta tuottotavoitetta alempi taso.

Sijoitussuunnitelman luvussa 6 on kuvattu suhteellisen laajasti sijoitustoimintaan liittyviä riskejä ja aktiivisia toimenpiteitä niiden ehkäisemiseksi. Kohdassa 6.3. määritellään seurakuntayhtymän neutraaliallokaatio, jonka esitetään olevan jatkossa osakesijoitusten osalta 50 %, korkosijoitusten osalta 35 % ja vaihtoehtoisten sijoitusten osalta 15 %. Nykyisissä sijoitustoiminnan ohjeissa korkosijoitusten

peruspaino on 50 % ja osakkeiden 35 %, vaihtoehtoisten sijoitusten ollessa samalla 15 % tasolla.

Sijoitusten minimi- ja maksimirajoja eli niin sanottuja vaihteluvälejä on muokattu neutraalipainoa vastaaviksi. Vaihtoehtoisten sijoitusten osalta maksimipainoksi on määritetty 40 %, huomioiden tämän avulla tilanteet, joissa osake- ja/tai korkosijoitukset saavat markkinaheilahduksista johtuen hetkellisesti laskea merkittävästikin, jolloin vaihtoehtoisten sijoitusten suhteellinen osuus hetkellisesti nousee. Sijoitussuunnitelmaan on kuitenkin kirjattu, että sitoumusten tekovaiheessa vaihtoehtoisten sijoitusten osuus ei saa ylittää 30 % rajaa. Tällä tarkoitetaan osuutta, johon vaihtoehtoisten sijoitusten osuuden arvioidaan enimmillään nousevan, pääomakutsujen ollessa korkeimmillaan ja palkkionpalautusten ollessa vasta suurimmalta osaltaan tulossa myöhemmin.

Luku 7 käsittelee Helsingin seurakuntayhtymän sijoitustoiminnan vastuullisuutta. Vastuullisuus on haluttu nostaa sijoitussuunnitelmassa vahvaan keskiöön ja sitä ohjataan sijoitussuunnitelmaan kirjattujen seitsemän vastuullisuusperiaatteen kautta. Käytettävien varainhoitajien tulee olla joku vastuullisen sijoittamisen PRI-periaatteiden allekirjoittajia tai niiden tulee muuten toiminnassaan edistää vaikuttavuus- tai vastuullisuusnäkökulmia. Sijoitustoiminnassa suositaan positiivisen arvottamisen vaihtoehtoa eli vastuullisten yritysten suosimista sijoituskohteita. Sijoitusneuvottelukunta seuraa vastuullisuusominaisuuksia ja niiden kehitystä vuosittaisen raportoinnin avulla.

Luku 8 käsittelee sijoitustoimintaan liittyvää päätöksentekoa ja seurantaa. Nykyisiin sijoitustoiminnan ohjeisiin nähden sijoitusneuvottelukunta on päättänyt esittämään, että rahavarojen sijoituksista vastaavan hallintojohtajan päätösvaltuuksia nostetaan sijoituspäätösten tekemisen osalta.

Seurakuntayhtymän salkun osalta päätösvaltuudet esitetään nostettavaksi viidestä miljoonasta eurosta 10 miljoonaan euroon per rahasto ja sijoitusneuvottelukunnan esityksen mukaisista sijoituksista 10 miljoonasta eurosta 20 miljoonaan euroon. Perusteluna korotusesitykselle on seurakuntayhtymän salkun rakenteessa viimeisten kolmen vuoden aikana tapahtunut merkittävä muutos – kun vielä vuoden 2020 lopulla, nykyisiä sijoitustoiminnan ohjeita laadittaessa, vain pieni osuus sijoituksista muodostui korko- ja osakesijoituksista, on niiden osuus nykyisessä salkussa jo moninkertainen.

Struktuurisijoitukset eivät edellyttäneet nopeita toimenpiteitä markkinatilanteen muuttuessa, mutta erityisesti osakemarkkinoilla nopeita ratkaisuja tarvitaan suhteellisen usein. Aiempaa korkeammat päätösvaltuudet yhdessä hallintosäännössä esitetyn viranhaltijapäätösten siirto-oikeuden uuden käsittelytavan kanssa antavat hallintojohtajalle tosiasialliset mahdollisuuden reagoida markkinoilla tapahtuviin muutoksiin muutamassa päivässä, aiemman usean viikon reagointiviiveen asemesta.

Esimerkkinä mainittakoon, että seurakuntayhtymän salkussa eQ USA Indeksi -rahaston markkina-arvo oli 31.10.2023 tilanteessa 24,9 milj. euroa. Mikäli Yhdysvaltojen osakekurssit lähtisivät yllättäen dramaattiseen laskuun, eivät nykyiset päätäntävaltuudet mahdollistaisi kuin 20,1 % myymisen USA-indeksistä hallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä ilman sijoitusneuvottelukunnan esitystä, ja neuvottelukunnan esityksyksestäkin vain 40,2 prosentilla. Jatkossa vastaavat prosentit olisivat jo 40,2 % ja 80,5 %, jolloin markkinavaihteluihin voidaan aidosti jo reagoida. Laskelma ei huomioi korko- ja osakesalkun neutraalipainoon esitettyä muutosta, eli osakepainon kasvaessa nykyisestä tasostaan tulevat päätäntävaltuuksien prosenttiosuudelliset vaikutusmahdollisuudet osakesijoituksissa toki tästä jonkin verran pienenevät.

Seurakuntayhtymän korko- ja osakesijoitukset on sijoitettuna eQ Varainhoito Oy:n hallinnoimaan konsultatiiviseen salkkuun, jolloin markkinoita aktiivisesti seuraava eQ pystyy tekemään hallintojohtajalle toimenpide-ehdotuksia markkinatilanteen muuttuessa.

Sijoitussuunnitelman loppuun, lukuun 9, on koottu keskeistä sijoitustoiminnassa käytettävää sanastoa lyhyine selventävine kuvauksineen.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, p. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Jakelu